PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Uskon että voitto vahvistaa myös suomalaista olutkulttuuria ja sitä kautta työllistymistä. **TUOMAS PERE, PYYNIKIN KÄSITYÖLÄISPANIMO**

04.08.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 5.06
ja laskee kello 21.44
Oulussa kello 4.25
ja laskee kello 22.21
Utsjoella kello 3.04
ja laskee kello 23.26

Päivän sana

4.8. Samassa tuli pilvi, joka peitti heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului ääni: ”Tämä on minun rakas Poikani, kuulkaa häntä!” Mark. 9:7
5.8. Jumala sanoi: ”Minä olen sinun kanssasi ja annan sinulle merkin siitä, että minä olen sinut lähettänyt: kun olet vienyt kansani pois Egyptistä, te saatte palvella Jumalaa tämän vuoren juurella.” 2. Moos. 3:12

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Veera
Huomenna tiistaina: Salme, Sanelma

Mietelause

Jos et paremmasta tiedä, on keskinkertainen hyvää, huono mukiinmenevää, kurja siedettävää, sietämätön mahdollista, surkea normaalia.

Henrik Tikkanen

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

KIRJA

Pelkoa kohti, että vapautuisi

Nykyrunoutta pidetään vaikeana. Isot kustantajat patistavat runoilijoita uudistumaan ja panostavat kokeellisuuteen. Moni kirjailijakollegakin sanoo nostaneensa uutuuskokoelmien edessä kädet pystyyn. Pienkustantajilla on merkittävä rooli tarjonnan monipuolistajana.

Jaana Viskari (s. 1987), Joutsenossa syntynyt äidinkielenopettaja, voitti netissä runokilpailun ja sai palkinnoksi esikoiskokoelman kustannetuksi. Huolella viimeistelty Muuttolintumaisema nojaa perinteeseen ja välittyvään, puhuttelevaan viestiin.

Muuttolintumaisema on kasvutarina koulun pihalta aikuisuuteen. Välitunnilla sormet ovat osoittaneet erilaiseksi itsensä kokevaa. Kotimetsässä on voinut leikkiä näkymätöntä: ”Hetken tuntuisi siltä että kivulta voisi välttyä. / Aamulta, joka tulee aina, / koulun harmaalta pihalta, verkolta johon uimista ei voi välttää.”

Mutta elämä on elettävä, kipu on otettava omaksi. ”Jos kuvaa ei voi paeta, se on katsottava. / Se on katsottava niin että se särkyy.” Koetusta voi tulla aikanaan vahvuutta, sillä ”Armo on aika joka kuluu. Armo on poskilta haihtuva häpeänpuna.”

Kokoelmassa ollaan alati matkalla. ”Ei enää missään. Ei vielä.” Kotoa irronnut ei ole juurtunut muualle. Juna kulkee kaupunkien väliä, mutta matkalla oleminen on myös henkinen tila. Hyönteiset ovat läpi kokoelman keskeinen symboli. Ne ovat kurkussa pesiviä lausumattomia sanoja. Eläviä, sillä siivet havisevat. Eheytyvä voi päästää ne lentoon.

Mutta eheytyminen on pitkä prosessi: ”Vihreät kasvit muuttuvat ruskeiksi reunoistaan. / Näinä päivinä en osaa pitää mitään hengissä, / tuskin itseänikään. / Olen hiljaa, päiviä. Ajattelen vain / paleleeko puu ilman lehtiään, montako peittoa siskollani on.”

Kun runominä alkaa nähdä enemmän aloituksia kuin kaiken loppua, Sylvia Plathin runouden mieleen tuova melankolia väistyy. ”Olen minä rakastanutkin. / Ihmisten ja hyönteisten kielellä. / Laulanut perhosia suusta. / Laulanut oman ääneni. / Piirtänyt taivaankaaren.”

Täyteläisestä kokoelmasta olisi riittänyt vähentää kertaavaa ainesta, mutta tyylikeinona toisto vahvistaa ääriviivat, joitten sisältä maailmaa katsotaan. Jaana Viskarin avaus on kaunis mieleltään ja kieleltään: ”Minä haluaisin antaa liikaa / ja kantaa harteillani tätä maailmaa / niin kuin vesi kantaa taivasta kalvollaan, / vahvana ja tyynenä.”

ANELMA JÄRVENPÄÄ-SUMMANEN

Jaana Viskari: Muuttolintumaisema. 82 sivua. BoD – Books on Demand.

KIELEN KIPINÖITÄ

Lähtisitkö lepokotiin?

Lepokodit olivat aikoinaan tärkeä instituutio Suomessa.

Nykysuomen sanakirjan, joka nyt ei aivan nykysuomea edusta, mukaan lepokoti on ”rauhallisella (luonnonkauniilla) paikalla oleva täysihoitola, jossa sairaat, toipilaat, lomanviettäjät yms. voivat levätä ja virkistyä”. Tänään lepokoti-nimellä toimivat kohteet ovat vähissä, mutta itse sana elää.

Kun suomalaista närkästyttää varusmiespalvelun helppous tai vankiloiden liian lokoisat olot, hän saattaa käyttää näistä laitoksista lepokoti-pilkkanimeä. Usein sillä asiantuntemuksella ja varmuudella, minkä 35 vuotta sitten suoritettu varusmiespalvelus ja nuhteeton elämä ihmiselle antavat.

JUHA NEVALAINEN

Alkoholilaki rajoittaa pienpanimoiden kasvua

Pienpanimot kaipaavat tuotteilleen myyntioikeuksia suoraan panimolta. Sosiaali- ja terveysministeriössä ei lämmetä rajoitusten purkamiselle.

KARI SALONEN

Pienpanimoliiton puheenjohtaja Mika Heikkinen laskee olutta Mikael Baarmanille Helsingissä Suuret oluet - Pienet panimot -tapahtumassa.

”Pienpanimoille kuuluu pääasiassa hyvää. Kymmenen vuoden aikana oluiden myynti on noussut miljoonasta litrasta lähes 13 miljoonaan”, toteaa Pienpanimoliiton puheenjohtaja **Mika Heikkinen**.

Ala työllistää pelkästään panimoilla noin sata henkilöä.

Heikkinen toteaa, että lähiruokabuumin vaikutukset tuntuvat myös panimoalalla. Neljässä vuodessa pienpanimot ovat lähes kolminkertaistaneet myyntinsä.

”Suomalaiset arvostavat kotimaisuutta ja hyviä makuja”, Heikkinen toteaa.

Panimosta kotiin tyhjin käsin

Ulosmyynnin rajoitukset hiertävät pienpanimoalaa. Suoraan panimolta ei saa myydä olutta, vaan pullot on kierrätettävä ravintolan tai Alkon kautta.

Alle 4,7-prosenttista olutta voi saada myös marketin hyllyille.

”Tällä hetkellä esimerkiksi panimovierailulle tulijat saavat lähteä kotiin tyhjin käsin. Se on ihan naurettavaa”, Heikkinen sanoo.

Heikkisen mielestä ministeriössä keskitytään liikaa näennäiseen terveysintoiluun.

”Ministeriön puolelta emme ole saaneet mitään tukea tai vastakaikua.”

Alkoholilaki junnaa paikallaan

Jyrki Kataisen hallitusohjelmaan kirjattua alkoholilain kokonaisuudistusta ei saatu valmiiksi. Pääministeri **Alexander Stubbin** hallitus luopui lakiuudistuksesta.

Tällä hetkellä uusi alkoholilaki ei etene, toteaa neuvotteleva virkamies **Kari Haavisto** sosiaali- ja terveysministeriöstä.

”Stubbin hallitus on päättänyt, että tärkeämmät asiat ajavat sen ohi. Alkoholilain uudistuksesta tiedetään lisää vasta, kun näemme seuraavan hallituksen ohjelman”, Haavisto toteaa.

Haaviston mukaan alkoholin myynti Suomessa on tarkasti säädeltyä.

”Ministeriö haluaa, että alkoholijärjestelmä on mahdollisimman selkeä. Lakiin tulee kirjata mahdollisimman vähän poikkeuksia”, Haavisto toteaa.

Poikkeuksilla tarkoitetaan viiniä ja sahtia. Niiden tilamyynti on sallittua.

Lakialoitteella vauhtia

Vaikka hallitus aikailee lakiuudistuksessa, kansanedustajat ovat tehneet lakialoitteen pienpanimoiden ulosmyynnin sallimisesta.

Lakialoitteen toi joulukuussa käsittelyyn kansanedustaja **Eeva-Johanna Eloranta** (sd.). Aloitteessa ehdotetaan, että pienpanimot voisivat myydä omia alle 4,7 prosentin tuotteitaan panimolta.

Elorannan aloitteen on allekirjoittanut 17 kansanedustajaa. Lisäksi useat pienemmät ryhmät ovat ehdottaneet, että suoramyynnissä oluen alkoholiprosentti voisi olla 9,5.

Tällä hetkellä aloite odottaa sosiaali- ja terveysvaliokunnan käsittelyä.

LIINA NIITTYMAA

PIENPANIMOT

Kolmen prosentin markkinaosuus

Pienpanimoksi määritellään Suomessa tuotantolaitos, joka tuottaa olutta enintään 10 miljoonaa litraa vuodessa. **Kotimaisen oluen** valmistuksesta pienpanimoiden osuus on noin 3 prosenttia. Suurin pienpanimo on Laitilan Wirvoitusjuomatehdas. **Pienpanimot myivät** viime vuonna noin 13 miljoonaa litraa olutta. Määrä on lähes kolminkertaistunut vuodesta 2009. **Luvat pienpanimotoimintaan** on tällä hetkellä noin 40 panimolla. Niistä 30 kuuluu Pienpanimoliittoon. **Panimon yhteydessä** toimii usein oma ravintola. Osa yrityksistä valmistaa oluiden ohella sahtia, siidereitä sekä virvoitus- ja long drink -juomia.

Lahden taa säännöstelyä pakoon

Vuosi sitten perustettu Sori Brewing -pienpanimo päätti äänestää Suomen alkoholipolitiikkaa vastaan jaloillaan.

Kolmikko **Pyry Hurula**, **Samu Heino** ja **Heikki Uotila** päättivät perustaa panimon Viroon. Ensimmäiset oluet saadaan jouluun mennessä.

”Panimotoiminta on tehty Suomessa liian hankalaksi. Ulosmyynnin, verkkokaupan ja vahvojen oluiden myynnin rajoitukset vaikeuttavat yritystoimintaa”, Uotila toteaa.

Sori Brewing keskittyy valmistamaan Indian Pale Ale -oluita, joiden alkoholiprosentti on luonnollisesti yli 6 prosentti. Suomessa niitä saa myydä vain Alkossa.

SORI BREWING

Heikki Uotila ja Samu Heino valmistavat olutta panimollaan Vantaan Kuninkaankartanossa.

Uotila toteaa, että tilanne on nurinkurinen.

”Virosta käsin voimme myydä oluita Suomeen, mutta Suomessa pantuja oluita ei voi myydä suoraan omalta panimolta.”

”Viro ei ole mikään paratiisi. Byrokratiaa on sielläkin, mutta kun luvat saa kuntoon, homma helpottuu”, Uotila sanoo.

LIINA NIITTYMAA

Pyynikin käsityöläispanimon olut palkittiin

Tamperelaisen Pyynikin käsityöläispanimon Vahvaportteri on valittu parhaaksi käsityöläisportteriksi Global Craft Beer Award -kilpailussa Berliinissä. Tapahtumaan osallistui yli kuusikymmentä panimoa ympäri maailman.

Portteri on Englannista peräisin oleva musta pintahiivaolut. Sen valmistuksessa käytetään tummaa ohramallasta.

Pyynikin käsityöläispanimo aloitti panimotoimintansa toukokuussa 2013. Tänä keväänä toiminta oli vaakalaudalla, kun panimolla riehunut tulipalo tuhosi laitteistoa ja tiloja.

Vastoinkäymisten jälkeen Berliinin kultamitali on otettu panimossa vastaan suurella ilolla.

”Vahvistaa suomalaista olutkulttuuria”

Vahvaportterin isä **Tuomas Pere** kokee tärkeäksi, että valinta tuli kollegoilta.

”Uskon että voitto vahvistaa myös suomalaista olutkulttuuria ja sitä kautta työllistymistä.”

Kilpailu järjestettiin 24.–26.7. Global Craft Beer Festivaalin yhteydessä.

LIINA NIITTYMAA

V6-moottorikiuas takaa hyvät löylyt

TEUVA (MT)
Autojen torvien äänet kantautuvat korviin jo kaukaa metsän takaa.

Yhtäkkiä tie täyttyy mitä eriskummallisimmista saunoista: veneistä, tynnyreistä, busseista ja jopa lentokoneesta.

Tänä vuonna yhdeksättä kertaa järjestetyt siirrettävien saunojen ajot houkuttelivat paikalle noin 60 osanottajaa.

Jokaisella saunalla on oma saunamajurinsa, joka huolehtii puista ja löylyvedestä.

Kauimmaisin sauna tuotiin paikan päälle aina Savonlinnasta asti.

Lisäksi saunoja tuli esimerkiksi Kauhavalta, Lempäälästä, Klaukkalasta ja Laihialta.

”Tämä on jo viides vuosi putkeen, kun saunoja on yli 50. Ajattelin, että tapahtuman kohokohta on jo saavutettu, mutta suosio ei näytä hiipuvan”, kertoo **Eija Sievi-Korte**, yksi tapahtuman järjestäjistä.

Kokoontumisajo on yksi Teuvan vuoden kokokohdista.

”Muita vastaavia tapahtumia ei ole. Ensi vuonna sauna-ajot järjestetään jo kymmenettä kertaa”, Sievi-Korte sanoo.

Metsämaja muuttui saunaksi

Kaveriporukka löysi pari vuotta sitten Toholammilta vanhan Ford Transitin, jota käytettiin aiemmin metsämajana.

”Päätettiin sitten tehdä siitä sauna ja nimettiin se Reinikaiseksi. Kiukaana toimii 2,5-litrainen V6-moottori”, kertoo yksi saunan omistajista, kokkolalainen **Janne Koskela.**

Kolmen hengen kaveriporukka osallistui tapahtumaan tänä vuonna toista kertaa.

”Tämä on ehdottomasti kesän ykköstapahtuma. On mukavaa pulahtaa saunomisen välissä läheiseen lampeen.”

Ensi vuonna mahdollisesti voimaan tuleva katsastuslain uudistus saattaa hankaloittaa saunojen kuljetusta.

”Täytyy miettiä miten saamme tuotua saunan paikan päälle. Sauna-ajoihin tullaan kuitenkin joka tapauksessa”, Koskela naureskelee.

ANNI-SOFIA HOPPI

JUHA HARJU

Eija Sievi-Korte on yksi sauna-ajojen järjestäjistä, jotka tunnistaa jo kaukaa tyylikkäistä hatuista.

Vanha Ford Transit vältti romuttamon, kun siitä tehtiin siirrettävä sauna.